

Waalwijk werkt...

*...samen aan de opvang van Oekraïense
ontheemden en statushouders*

De landelijke en regionale opgave

- Vluchtelingencrisis in Nederland:
 - Oorlog in Oekraïne zorgt voor vluchtelingenstroom. Opgave: Staatssecretaris vraagt gemeenten 50.000 + 25.000 opvangplekken te realiseren. 100% bezetting komt snel dichterbij (kamerbrief juli 2022). Instroom houdt aan.
 - Asielketen is overbelast. O.a. te weinig doorstroom van statushouders naar huizen. Gevolg: AZC's zitten overvol, asielzoekers overnachten in aanmeldcentrum Ter Apel op veldbedden en soms ook buiten. Staatssecretaris vraagt de Veiligheidsregio's en gemeenten om crisisnoodopvang te realiseren, tussenvoorzieningen te realiseren voor statushouders, en in ieder geval de huisvestingtaakstelling 2022 versneld te realiseren (liefst voor 1 september, uiterlijk 1 oktober).
- In de Veiligheidsregio Midden West Brabant (VRMWB) is op korte termijn behoefte aan extra opvangplekken voor Oekraïense ontheemden (de nu beschikbare opvangplekken zijn bezet).
- Er is in de regio behoefte aan een voorziening om de versnelde taakstelling 2022 voor statushouders te kunnen realiseren. Niet alle gemeenten krijgen dit voor 1 oktober voor elkaar.

De situatie

- VRMWB coördineert de opvang van vluchtelingen
- In de regio kijkt iedere gemeente welke bijdrage geleverd kan worden
- In Waalwijk de unieke situatie dat het hotelgebouw aan de Bevrijdingsweg 1 te Sprang-Capelle leeg staat en geheel ontmanteld zou worden voor verbouwing
- Eigenaar is bereid aan de maatschappelijke opgave bij te dragen en het hotelgebouw in huidige staat voor 1 jaar beschikbaar te stellen voor opvang van vluchtelingen
- Unieke kans om met weinig investeringen een grootschalige opvang te realiseren en veel opvangplekken tijdelijk beschikbaar te stellen
- Eigenaar is ook benaderd door Ministerie van Justitie & Veiligheid en recent opnieuw door het COA om hotel beschikbaar te stellen. COA heeft serieuze interesse.
- Als gemeente willen we de regie zelf in handen houden

Hoe zou de voorziening eruit zien?

- Maximaal 238 personen
- Gekoppelde statushouders uit VRMWB en Heusden (inschatting 50-75), maximaal 4 maanden. O.b.v. Hotel- en Accommodatie regeling (loopt tot 31-12-2022)
- Overige plaatsen voor Oekraïense vluchtelingen
- 119 (een, twee, drie en vierpersoons) kamers zijn beschikbaar
- 3 sobere maaltijden per dag (zoals in een gemiddeld huishouden)
- Inzet op zelfredzaamheid: mensen maken zelf hun kamer schoon, ruimen zelf hun tafel af, doen hun eigen was
- Oekraïners helpen we aan werk
- Statushouders starten met hun inburgering (verantwoordelijkheid van gekoppelde gemeente)
- Mensen worden gestimuleerd om hun eigen dagbesteding te organiseren
- Locatiemanager met ondersteuning wordt aangesteld, is de spin in het web en ontlast de gemeente
- 24/7 3 beveiligers aanwezig. Meer dan objectbeveiliging, ook een rol in 'sfeerbeheer'
- Duur maximaal 1 jaar, vanaf 12 september
- Deel van verbouwing van hotel start in de tussentijd, zo min mogelijk overlast voor bewoners

Uitgangspunten college

- We willen onze verantwoordelijkheid pakken. Lokaal, zoals we altijd al doen en indien mogelijk een regionale bijdrage leveren
- Echter we willen niet de rol van AZC overnemen. We vinden dat de rijksoverheid en het COA verantwoordelijkheid moet nemen.
- We willen niet 'slepen met mensen' en mensen, voor wie dat geldt en nodig is, een menswaardig passend verblijf bieden

- We zijn daarom bereid de asielketen te verlichten door reeds gekoppelde statushouders uit de regio versneld een tijdelijk een plek te bieden in de regio aan welke ze reeds gekoppeld zijn. Hierdoor wordt er ruimte gemaakt in AZC's voor asielzoekers.
- We willen mensen een langduriger verblijf bieden, op een passende plek, zodat zij niet steeds hoeven te verhuizen.
- We hebben de financiële, politieke, organisatorische en maatschappelijke risico's geïnterpreteerd en zijn gericht op mitigeren ervan.
- Door mensen in een hotelgebouw op te vangen en alleen de reeds aan Waalwijk gekoppelde statushouders permanent te huisvesten, onttrekken we geen woningen aan onze eigen woningvoorraad

Voorwaarden college

- De duur van de voorziening is maximaal 1 jaar tot 12 september 2023 - ✓
- In de voorziening worden maximaal 238 personen tegelijkertijd gehuisvest - ✓
- De doelgroepen van de voorziening zijn statushouders die voor de taakstelling al aan gemeenten uit onze Veiligheidsregio Midden West Brabant en de gemeente Heusden gekoppeld zijn en Oekraïense ontheemden. We streven er gezien de locatie naar zo min mogelijk kinderen in de voorziening te huisvesten. Geen asielzoekers; daar zijn AZC'S voor - ✓
- Er worden afspraken gemaakt met gemeenten in de regio ten aanzien van de definitieve huisvesting, integratie/inburgering, medische kosten en duur van verblijf van de statushouders in de voorziening – deels gerealiseerd, deels nog te bespreken
- De statushouders worden gehuisvest op basis van de Hotel- en Accommodatie Regeling (HAR) - ✓
- De Oekraïense ontheemden worden gehuisvest op basis van de Bekostigingsregeling Opvang Ontheemden Oekraïners - ✓
- Het Rijk vergoedt alle kosten berekend in de business case gedurende de looptijd van de voorziening (1 jaar) - ✓

Risico's en dekking ervan (I):

- Financieel:
 - Schriftelijke bevestiging van dekking van kosten hotelvoorziening en gehele business case incl. inhuur van locatiemanager, beveiliging, taalonderwijs, dagbesteding, ondersteuning bij verstrekking leefgeld, inschrijven BRP, projectleider, zorgloket.
- Politiek:
 - Beslissingsbevoegdheid van B&W maar gezien wens van 'wijs bestuur' en mogelijke gevoeligheden in samenleving belangrijk om politiek draagvlak van de raad te zoeken. Zonder voldoende politiek draagvlak wenst het college geen uitvoering te geven aan dit initiatief.
 - Als Waalwijk zelf geen regie neemt dreigt COA of Rijk zelf regie te pakken op bewuste locatie. Risico mitigeren door zelf regie te pakken of door activiteit door COA of rijk te boycotten als gemeente.

Risico's en dekking ervan (II):

- Maatschappelijk:
 - Unieke locatie en opportunity stelt Waalwijk voor belangrijke keuze om hierin al dan niet verantwoordelijkheid voor regio te nemen, verdergaand dan voor eigen samenleving.
 - Gezien woningnood is de verwachting dat er maatschappelijke onrust of tenminste tegengeluid kan ontstaan. Goede, zorgvuldige, heldere communicatie in samenwerking met de veiligheidsregio is van belang. Daarnaast de koppeling maken in persbericht naar woningnood voor huidige inwoners en als basis voor verstopping asielketen, en oproep aan provincie/rijk voor snel extra woningbouw. Bewonersbijeenkomst organiseren.
- Organisatorisch:
 - Er komt extra werk op de organisatie af. Door de instroom in de voorziening gefaseerd vorm te geven, verlichten we de druk op de organisatie. We kunnen personeel inhuren voor verstrekken leefgeld, inschrijven BRP en projectleiding.
 - We starten de vergunning procedure voor de activiteit 'handelen in strijd met ruimtelijke regels'.
 - De inkoop kan mogelijk onder 'dwingende spoed' gemotiveerd worden.
 - Timing: heldere afspraken maken m.b.t. sluiting voorziening na 1 jaar: waar gaan Oekraïners dan heen?

Vragen aan de gemeenteraad

- Welke vragen en/of zorgen leveren er nog?
- Wat is het standpunt van uw fractie over het realiseren van deze voorziening?

...Waalwijk werkt

